

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ

Τρέχουσα κατάσταση και προοπτικές εξόρυξης και εκμετάλλευσης κρίσιμων πρώτων υλών και σπάνιων γαιών στη Ρουμανία.

Στη συνέχεια συμμετοχής της Ρουμανίας στη βασική ομάδα πέντε Υπουργών Εξωτερικών της Ε.Ε.¹ στην Υπουργική Συνάντηση 4ης τρέχοντος μηνός στην Ουάσιγκτων σχετικά με τις κρίσιμες πρώτες ύλες, ως α/σχετικό, τόσο η συμμετέχουσα Ρουμάνια Υπουργός Εξωτερικών κα Οανα Τζοιου, όσο και ο Πρωθυπουργός κ. Βολοζαν εξήρασαν τον πλούτο του υπεδάφους της χώρας στα εν λόγω μεταλλεύματα και ανέδειξαν την σημασία τους στην ανθεκτικότητα των σύγχρονων εφοδιαστικών αλυσίδων και στην παράλληλη προσπάθεια πράσινης μετάβασης και απεξάρτησης από μη αξιόπιστους προμηθευτές. Εν προκειμένω, η κα Τζοιου τόνισε ότι η στενή διασύνδεση της σύγχρονης τεχνολογίας (κινητά τηλεφωνα, ηλεκτρικά αυτοκίνητα, συσσωρευτές αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, αεροδιαστημική, άμυνα και κυκλική οικονομία, μεταξύ άλλων) με τα κρίσιμα ορυκτά και τις σπάνιες γαίες δεν επιτρέπει πλέον τον διαχωρισμό των οικονομικών θεωρήσεων από τα σχέδια ασφαλείας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, η Υπουργός Εξωτερικών της Ρουμανίας προέβαλε την στρατηγική επαναπροτεραιοποίηση της Ρουμανίας ως προς την επανεκκίνηση βασικών εξορυκτικών μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και την προσέλκυση επενδύσεων από την αλλοδαπή για την επεξεργασία των πρώτων υλών, μέσω μείωσης της γραφειοκρατίας και ευρύτερης δημιουργίας ενός πιο ευνοϊκού ρυθμιστικού πλαισίου.

Ήταν ανέκαθεν γνωστό ότι η Ρουμανία διαθέτει σημαντικούς ανεκμετάλλευτους πόρους από τον ευρωπαϊκό κατάλογο κρίσιμων και στρατηγικών ορυκτών, όπως ο γραφίτης, το μαγνήσιο, ο χαλκός, το ουράνιο, το κοβάλτιο και το νικέλιο². Συνολικά, από τις 34 κρίσιμες πρώτες ύλες στη λίστα του Συμβουλίου της Ε.Ε., η Ρουμανία διαθέτει άξιες λόγου ποσότητες για περίπου τις μισές. Η δεκαετής στρατηγική της Ρουμανίας για τους μη ενεργειακούς ορυκτούς πόρους στοχεύει στην αξιοποίηση των ανωτέρω έως το έτος 2035. Συναφώς, καταγράφεται μήνυμα Αμερικανού Προέδρου κ. Τζουμπ στην πλατφόρμα Χ, στο οποίο τονίζει “τη σταθερή δέσμευση της Ουάσιγκτων να συνεργαστεί με τη Ρουμανία για τον ασφαλή εφοδιασμό με βασικά ορυκτά, απαραίτητα για την υποστήριξη των τομέων άμυνας, ενέργειας και τεχνολογίας των Η.Π.Α.”.

Ωστόσο, η έλλειψη τόσο ενός διαφανούς θεσμικού πλαισίου όσο και, ιδίως, επικαιροποιημένων γεωλογικών δεδομένων λειτουργούν αποθαρρυντικά ως προς την προσέλκυση δυνητικών επενδυτών. Για το λόγο αυτό, σύμφωνα με το Σύμβουλο του Ρουμάνου Προέδρου για θέματα οικονομικής πολιτικής κ. Radu Burnete, στο περιθώριο της ως άνω Υπουργικής Συνάντησης, έλαβε χώρα διερευνητική **συνάντηση Ρουμάνων αξιωματούχων με την Γεωλογική Υπηρεσία των Η.Π.Α. (US Geological Survey, USGS)**, ενδεχομένως κορυφαία παγκοσμίως στη γεωλογική χαρτογράφηση, ώστε να επιτευχθεί **συνεργασία ως προς την επικαιροποίηση της συνολικής εικόνας του ορυκτού πλούτου της χώρας.**

1 Μαζί με τις Ιταλία, Πολωνία, Ολλανδία και Λιθουανία. Συμμετείχαν επίσης Υπουργοί και εκπρόσωποι 54 χωρών, καθώς και της Ε. Επιτροπής.

2 Επίσης: Τελλούριο, αντιμόνιο, γάλλιο, γερμάνιο, τιτάνιο, βολφράμιο, βισμούθιο και σπάνιες γαίες.

Προς την κατεύθυνση αυτή, η Κυβέρνηση της Ρουμανίας τροποποίησε, με διάταγμα εκτάκτου ανάγκης (6/2024), τον μεταλλευτικό κώδικα της χώρας, προκειμένου να διευκολυνθεί η επαναλειτουργία των μη ενεργειακών εξορυκτικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στις κρίσιμες πρώτες ύλες. Οι νέες διατάξεις προβλέπουν τη διενέργεια δημόσιων διαγωνισμών για την επαναλειτουργία ορυχείων, των οποίων είχε προγραμματιστεί το οριστικό κλείσιμο, ενώ ρυθμίζουν και την διαχείριση των λεκανών απόθεσης αποβλήτων (ΧΥΤΑ). Η εν λόγω νομοθεσία προσβλέπει στην τόνωση του τομέα εξόρυξης μετάλλων της Ρουμανίας, ο οποίος επί του παρόντος επικεντρώνεται κυρίως σε χαλκό και μαγγάνιο (συν μικρές ποσότητες χρυσού, αργύρου και μολύβδου) και είχε περιέλθει σε μαρασμό μετά την διακοπή λειτουργίας των περισσότερων ορυχείων, ως αποτέλεσμα της χαμηλής ανταγωνιστικότητας των κρατικών επιχειρήσεων, της έλλειψης επενδύσεων και του υψηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Στο μεταξύ, τρεις προτάσεις εξόρυξης συμπεριλήφθηκαν το 2025 από την Ε. Επιτροπή στον κατάλογο 47 στρατηγικών έργων του Νόμου για τις Κρίσιμες Πρώτες Ύλες (Critical Raw Materials Act, CRMA)³, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν συνολικά με 22 δις ευρώ (η Κυβέρνηση της Ρουμανίας ανακοίνωσε ότι τα τρία έργα στη χώρα θα τύχουν Ενωσιακής χρηματοδότησης 615 εκ. ευρώ):

1. **Γραφίτης:** Χρησιμοποιείται πρωτίστως σε λιπαντικά, **μπαταρίες και κυψέλες καυσίμων** (fuel cells). Σημαντικά αποθέματα βρίσκονται στα Όρη Parâng της περιοχής Baia de Fier, στη Νοτιοδυτική Κομητεία Gorj, όπου εκτιμάται ότι η Ρουμανία διαθέτει ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα στην Ευρώπη. Ωστόσο, στην Baia de Fier εξορύχθηκε γραφίτης μεταξύ 1948 – 1994 και στη συνέχεια το ορυχείο τέθηκε εκτός λειτουργίας. Η -εγκριθείσα- πρόταση επανεξόρυξης γραφίτη υποβλήθηκε από την **Εθνική Εταιρεία Αλάτων** (Societatea Națională a Sării S.A. - SALROM) της Ρουμανίας, της οποίας **το Μετοχικό Κεφάλαιο ελέγχεται κατά 51% από το Ρουμανικό Κράτος**, μέσω του Υπουργείου Οικονομίας, Επιχειρηματικότητας και Τουρισμού και το 49% από το Κρατικό Ταμείο Fondul Proprietatea, το οποίο δημιουργήθηκε προκειμένου να αποζημιώσει Ρουμάνους πολίτες για τις ζημιές που υπέστησαν λόγω απαλλοτρίωσης περιουσιών από το κομμουνιστικό καθεστώς.

2. **Μαγνήσιο** (βλ. β/ σχετικό έγγραφο μας): Ιδιαίτερα σημαντικές χρήσεις σε κράματα που αξιοποιούνται στην αεροδιαστημική, την αυτοκινητοβιομηχανία και τις βιομηχανίες ηλεκτρονικών. Μία εξαιρετικά σημαντική, αναδυόμενη εφαρμογή αξιοποίησης του μαγνησίου είναι **η χρήση του στις μπαταρίες για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ΑΠΕ (ως εναλλακτική στις μπαταρίες λιθίου)**, λόγω των εγγενών ιδιοτήτων του εν λόγω μετάλλου αλλά και της συγκριτικής του αφθονίας στο φλοιό της Γης (104 φορές μεγαλύτερη από αυτή του λιθίου)⁴. Ως εκ τούτου, η Ε.Ε. θεωρεί το μαγνήσιο ως την δεύτερη πλέον κρίσιμη πρώτη ύλη, μετά τις σπάνιες γαίες, με βάση την οικονομική της σημασία και τους κινδύνους που συνδέονται με την ενδεχόμενη διατάραξη της εφοδιαστικής της αλυσίδας.

Ωστόσο, η Ε.Ε. δεν διαθέτει εξορυκτική βιομηχανία μαγνησίου (το τελευταίο εκ των παλαιών ορυχείων σταμάτησε να λειτουργεί το 2001, λόγω υψηλής βάσης κόστους), και εξαρτάται σχεδόν πλήρως από την Κίνα για την προμήθεια της εν λόγω κρίσιμης πρώτης ύλης. Επισημαίνεται ότι η Κίνα εκπροσωπεί το 91% της παγκόσμιας παραγωγής και το 97% των εισαγωγών μαγνησίου της Ε.Ε..

Ως απότοκο των ανωτέρω, τα μέτρια επιβεβαιωμένα κοιτάσματα μαγνησίου στην κομητεία Bihor της Βορειοδυτικής Ρουμανίας εκτιμάται ότι αποτελούν τα πλέον αξιόλογα και επιχειρηματικά αξιοποιήσιμα αποθέματα της Ε.Ε. και η χώρα φιλοδοξεί να καταστεί κομβικός προμηθευτής της Ε.Ε., παράγοντας το 15% των αναγκών της έως το 2030, στο πλαίσιο του σχεδίου “EU Magnesium”, το οποίο χρηματοδοτείται από το

3 βλ. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_864 . Περιλαμβάνεται και η εξόρυξη βωξίτη, αλουμίνας, αλουμινίου και γαλλίου στη χώρα μας από τη METLEN.

4 Επισημαίνεται ότι η Ρουμανία διαθέτει αξιόλογη αυτοκινητοβιομηχανία (Dacia, Ford), ενώ στη χώρα εδράζει και η αξιόλογη εταιρεία Prime Batteries Technology, με παραγωγική μονάδα μπαταριών αποθήκευσης ενέργειας πλησίον του Βουκουρεστίου.

Η πρόταση σχεδίου εξόρυξης μαγνησίου στο Bihor αποτελεί το μοναδικό από τα 47 εγκριθέντα στρατηγικά έργα που αφορά το μαγνήσιο και υποβλήθηκε από την εταιρεία Verde Magnesium, η οποία εδρεύει στο Βουκουρέστι και **υποστηρίζεται οικονομικά από τον Αμερικανικό Επενδυτικό Όμιλο AMEROCAP**, γνωστό για επενδύσεις στους τομείς της άμυνας, της ενέργειας και των φυσικών πόρων (η Ρουμανική Κυβέρνηση παραχώρησε, τον Απρίλιο 2024, τα σχετικά δικαιώματα εξόρυξης στην Verde Magnesium).

3. **Χαλκός**: Χρησιμοποιείται ευρέως σε καλώδια και καλωδιώσεις. Το εγκριθέν σχέδιο εξόρυξης αφορά επιβεβαιωμένα κοιτάσματα στην περιοχή Rovina της Κομητείας Hunedoara Δυτικής Ρουμανίας και υποβλήθηκε από την Καναδική εταιρεία EURO SUN Mining.

Strategic Projects for the EU

MAP LEGEND

Al	Aluminium
B	Boron
BRMs	Battery Raw Materials ¹
Co	Cobalt
Cu	Copper
Ga	Gallium
Ge	Germanium
C	Graphite
Li	Lithium
Mg	Magnesium
Mn	Manganese
Ni	Nickel
PGMs	Platinum Group Metals
REEs	Rare Earth Elements
W	Tungsten

¹ Battery Raw Materials refer to lithium, cobalt, nickel, manganese and graphite

Disclaimer: The location of projects is based on a regional scale and doesn't reflect their exact geographical locations

Παράλληλα, προκαταρκτικές έρευνες της **καναδικής εταιρείας Leading Edge Materials** σε μία έκταση 25 τ. Χλμ. στα όρη Aruseni, στα σύνορα των Νομών Bihor και Arad της Δυτικής Ρουμανίας, απέδωσαν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αποτελέσματα ως προς την ύπαρξη εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων ουρανίου, κοβαλτίου, νικελίου, χρυσού, μολύβδου, ψευδαργύρου και χαλκού. Το ανακαλυφθέν ουράνιο, ιδίως, ενδέχεται να ενέχει στο μέλλον ιδιαίτερο ειδικό βάρος για την ενεργειακή ασφάλεια της Ρουμανίας, δεδομένης της τρέχουσας σημασίας της πυρηνικής ενέργειας στο ενεργειακό μίγμα της χώρας και των ακόμη ισχυρότερων μελλοντικών προοπτικών (βλ. έγγραφό μας με Α.Π. Φ. 2700/ΑΣ 202/17.2.2026 για την έναρξη διαδικασίας κατασκευής Μονάδας SMR στο Doicești).

Σε ότι αφορά την επεξεργασία σπανίων γαιών (βλ. γ/ σχετικό), επισημαίνεται η δημιουργία κοινοπραξίας μεταξύ της Factory Processing Uranium Concentrates at Feldioara (FPCU), θυγατρικής της κρατικής Nuclearelectrica, η οποία διαχειρίζεται τον πυρηνικό σταθμό Cernavoda, και της Critical Metals (CRML - θυγατρική της αυστραλιανών συμφερόντων European Lithium Ltd.), η οποία, με έδρα τη Νέα Υόρκη,

ειδικεύεται στην εξόρυξη και επεξεργασία κρίσιμων μετάλλων και ορυκτών, με σκοπό την κατασκευή και λειτουργία ενός εργοστασίου στη Ρουμανία για την επεξεργασία σπάνιων γαιών.

Το εργοστάσιο της κοινοπραξίας στη Feldioara, Κεντρικής Ρουμανικής επαρχίας Βρασον, θα κατασκευάζει **μαγνήτες για την αεροπορική και τη στρατιωτική βιομηχανία, μικροεπεξεργαστές (microprocessors) και υλικά για καθαρές τεχνολογίες**, με βάση **συμπυκνώματα σπανίων γαιών προερχόμενα από το ορυχείο Tanbreez της CRML στη Νότιο Γροιλανδία**, μία από τις μεγαλύτερες πηγές σπάνιων γαιών παγκοσμίως. Η στρατηγική Συμφωνία μεταξύ των δύο εταιρών εξασφαλίζει στην κοινοπραξία αποκλειστικά δικαιώματα στο 50% της τρέχουσας παραγωγής σπάνιων γαιών του Tanbreez, καθιστώντας τη Ρουμανία σημαντικό εταίρο στις προσπάθειες της Ε.Ε. για την εξασφάλιση των στρατηγικών υλικών που απαιτούνται για την άμυνα, την καθαρή ενέργεια και τις τεχνολογίες επόμενης γενιάς.

Ο Υπουργός Ενέργειας Ρουμανίας κ. Bogdan Ivan, προέβαλε την φιλοδοξία της χώρας του να δημιουργήσει μια ανθεκτική αλυσίδα εφοδιασμού με επίκεντρο την Ευρώπη, μειώνοντας την εξάρτηση από την Κίνα, η οποία σήμερα ελέγχει πάνω από το 80% της παγκόσμιας επεξεργασίας σπάνιων γαιών, προστατεύοντας εν προκειμένω την Ε.Ε. από γεωπολιτικές ευπάθειες. Στο πλαίσιο αυτό, η Ρουμανία., από κοινού με την CRML, προτίθενται να αιτηθούν την διάθεση ενωσιακών κονδυλίων, από την δεξαμενή των 3,5 δις ευρώ που ανακοινώθηκε πρόσφατα για έργα στον κλάδο των σπάνιων μετάλλων (ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης RESourceEU).

Ο Προϊστάμενος

Κωνσταντίνος Δίκaros, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄